

**TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO
TẠI HÀ NỘI**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 281/2024/HC-PT

Ngày: 08/5/2024

V/v: “*Khiếu kiện hành vi hành chính
trong lĩnh vực quản lý hiệp hội.*”

NHÂN DANH

NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn VĐ

Các Thẩm phán: Ông Nguyễn MT
Ông Trần QM.

- Thư ký phiên tòa: Bà Đặng Thị Xuân T, Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội tham gia phiên tòa:
Bà Khúc Thị Hoàng H, Kiểm sát viên cao cấp.

Ngày 08 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm, công khai vụ án hành chính thụ lý số 08/2024/TLPT-HC ngày 05 tháng 01 năm 2024 về việc “*Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý hiệp hội*”, do có kháng cáo của người khởi kiện đối với Bản án hành chính sơ thẩm số 169/2023/HC-ST ngày 28 tháng 7 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 4899/2024/QĐPT-HC ngày 22 tháng 4 năm 2024, giữa các đương sự:

1. Người khởi kiện: Bà Lê Thị Thanh V, sinh năm 1976. địa chỉ nơi ở: Số 40 ngõ 178 Tây S, phường Trung L, quận Đống Đ, thành phố Hà N (SĐT: 0399.897.640). Có mặt.

2. Người bị kiện: Bộ Trưởng Bộ Nội Vụ.

Trụ sở làm việc: Số 8 phố Tôn Thất Thuyết, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội; người đại diện theo ủy quyền: Ông Vũ Chiến Thắng - Thứ Trưởng Bộ Nội Vụ. Có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

3. Người có quyền lợi và nghĩa vụ liên quan:

3.1. Hiệp hội Yến sào Việt Nam; địa chỉ trụ sở chính: Số 225, Lê Quang Định, phường Thắng Nhất, thành phố Vũng Tàu, tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu.

Người đại diện theo pháp luật: Ông Lê Thành Đ, chức danh: Chủ tịch Hiệp hội. Vắng mặt.

Người đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Thị P, sinh năm 1975; địa chỉ nơi cư trú: Phòng 2607 tòa B chung cư Ecolife Tây Hồ, phường Xuân La, quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội (SĐT: 0989.098.029). Có mặt.

3.2. Bà Thang Thị Hạnh, Vụ trưởng Vụ tổ chức phi Chính phủ - Bộ Nội vụ; trụ sở làm việc: Số 8 phố Tôn Thất Thuyết, quận Nam Từ Liêm, thành phố Hà Nội. Có đơn đề nghị xét xử vắng mặt.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Hiệp hội Yến sào Việt Nam là tổ chức xã hội - nghề nghiệp, được thành lập bởi sự tự nguyện của các tổ chức cá nhân đang hoạt động trong các lĩnh vực có liên quan đến ngành yến sào trong cả nước. Trong quá trình hoàn thiện thủ tục thành lập Hội nên đã hợp tác và mời bà Lê Thị Thanh Vân (Luật sư thuộc Đoàn Luật sư thành phố Hà Nội) tham gia tư vấn pháp luật cho Hiệp hội như: Soạn thảo các biểu mẫu, dự thảo điều lệ theo hướng dẫn của Bộ Nội vụ và hoàn tất hồ sơ xin thành lập Hiệp hội để nộp cho Bộ Nội vụ để xin cấp phép thành lập.

Ngày 13/4/2017, Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 1286/QĐ-BNV về việc cho phép thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Ngày 9/7/2017, Hiệp hội đã tổ chức Đại hội thành lập nhiệm kỳ 2017 - 2021, tại Đại hội bầu 01 chủ tịch Hiệp hội và 04 phó Chủ tịch Hiệp hội trong đó bà Lê Thị Thanh Vân làm Phó Chủ tịch Hiệp hội và chịu trách nhiệm trước Ban chấp hành và trước pháp luật về các hoạt động của Văn phòng Hiệp hội.

Ngày 01/12/2017, Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 2844/QĐ-BNV phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Ngày 6/11/2019, bà Lê Thị Thanh Vân gửi đơn kiến nghị đến Cục An ninh điều tra và Cục An ninh nông nghiệp nông thôn; ngày 23/5/2019 gửi đơn kiến nghị phản ánh đến Bộ trưởng Bộ Nội vụ và Thanh tra Bộ Nội vụ. Nội dung: Bà Vân phản ánh, kiến nghị ông Phạm Thế Ruân - Chủ tịch Hiệp hội Yến sào Việt Nam, 01 công chức của Vụ Tổ chức phi chính phủ, Bộ Nội vụ có sai phạm trong hồ sơ báo cáo tại Đại hội thành lập ngày 9/7/2017 và đề nghị giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Ngày 14/06/2020, Bộ Nội vụ ban hành Thông báo số 2512/TB-BNV nội dung: *“Sau khi xem xét, Bộ Nội vụ trả lời bà như sau: Việc xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam đang được Bộ Nội vụ phối hợp với các cơ quan có liên quan để xem xét, giải quyết theo chỉ đạo của cơ quan có thẩm quyền và theo quy định của pháp luật. Việc bà và bà Thang Thị Hạnh, Vụ trưởng Vụ Tổ chức phi chính phủ nhấn tin giữa hai cá nhân, đây không phải là hành vi hành chính trong thực hiện nhiệm vụ công vụ. Căn cứ Điều 11 Luật Khiếu nại và khoản 3 Điều 3 Luật Tố tụng hành chính, khiếu nại của bà không được thụ lý giải quyết”.*

Sau đó, bà Vân gửi tiếp đơn khiếu nại Thông báo số 2512/TB-BNV ngày 14/06/2020 nhưng Bộ trưởng Bộ Nội vụ không thụ lý giải quyết.

Ngày 01/7/2022, Ban chấp hành Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã ban hành Quyết định số 06/22/QĐ-BCH-HHYSVN về việc cho hội viên ra khỏi Hiệp hội và chấm dứt tư cách hội viên, trong đó có bà Lê Thị Thanh Vân đã bị chấm dứt tư cách hội viên của Hiệp hội.

Ngày 30/6/2022, ngày 20/3/2023 bà Lê Thị Thanh Vân gửi đơn khởi kiện, đơn sửa đổi, bổ sung đơn khởi kiện đề nghị Tòa án giải quyết những nội dung sau: Buộc Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Người bị kiện Bộ trưởng Bộ Nội vụ trình bày như sau:

Ngày 13/4/2017, Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 1286/QĐ-BNV ngày 13/4/2017 về việc cho phép thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam và ngày 01/12/2017 Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 2844/QĐ-BNV về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Các quyết định được ban hành theo đề nghị của Trưởng Ban Vận động thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam và Vụ trưởng Vụ Tổ chức phi chính phủ, Bộ Nội vụ.

Năm 2019, bà Lê Thị Thanh Vân (hội viên của Hiệp hội Yến sào Việt Nam) có nhiều đơn gửi Thanh tra Bộ Nội vụ phản ánh, kiến nghị về việc làm không đúng pháp luật của ông Phạm Thế Ruân, Chủ tịch Hiệp hội Yến sào Việt Nam và 01 công chức của Vụ Tổ chức phi chính phủ, Bộ Nội vụ (được phân công phụ trách Hiệp hội Yến sào Việt Nam). Được sự đồng ý của Lãnh đạo Bộ Nội vụ, Thanh tra Bộ Nội vụ đã chuyển đơn của bà Vân đến Vụ Tổ chức phi chính phủ (Vụ TCPCP) để tham mưu Lãnh đạo Bộ Nội vụ xem xét, giải quyết. Vụ TCPCP đã phối hợp với Cấp ủy của Vụ yêu cầu công chức của Vụ báo cáo giải trình theo nội dung phản ánh, kiến nghị của bà Vân. Bộ Nội vụ đã có văn bản chuyển đơn phản ánh, kiến nghị của bà Vân đến Ban Kiểm tra Hiệp hội Yến sào Việt Nam để xem xét, giải quyết theo thẩm quyền và báo cáo kết quả với Bộ Nội vụ. Vụ TCPCP đã tổ chức họp với các cơ quan liên quan để xem xét giải quyết phản ánh, kiến nghị của bà Vân. Tuy nhiên, bà Vân không tham dự cuộc họp lại có băng ghi âm cuộc họp và bà Vân tiếp tục có đơn phản ánh, kiến nghị gửi Bộ Nội vụ.

Thực hiện Kế hoạch kiểm tra hội năm 2019, đồng thời để xem xét giải quyết phản ánh, kiến nghị của bà Vân, ngày 29/8/2019, Bộ Nội vụ đã ban hành Quyết định số 367/QĐ-BNV thành lập Đoàn kiểm tra gồm đại diện Bộ Nội vụ, Bộ Công an, Bộ Tư pháp và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (Bộ Tư pháp không tham gia kiểm tra Hiệp hội) để tiến hành kiểm tra chấp hành pháp luật về hội và thực hiện Điều lệ đối với Hiệp hội Yến sào Việt Nam từ ngày 18/9 đến ngày 19/9/2019. Căn cứ quy định của pháp luật, trên cơ sở báo cáo kết quả của Đoàn kiểm tra, Bộ Nội vụ đã ban hành Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày

15/01/2020 về kết quả kiểm tra của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó đã kết luận: “*Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã vi phạm nghiêm trọng pháp luật về hội và Điều lệ Hiệp hội. Do đó, Bộ Nội vụ sẽ xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo quy định của pháp luật*”.

Căn cứ quy định của pháp luật và Thông báo số 279/TB-TCPCP, Bộ Nội vụ đã lấy ý kiến các cơ quan liên quan, gồm: Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn, Bộ Công an, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính và Ban Cán sự đảng Bộ Nội vụ về việc giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam; trong đó có 01 thành viên Ban Cán sự đảng Bộ Nội vụ có ý kiến: “Cần xác định thật rõ hành vi: Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã vi phạm nghiêm trọng pháp luật về hội và Điều lệ Hiệp hội”.

Sau khi ban hành Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 và Bộ Nội vụ đang tiến hành thủ tục lấy ý kiến cơ quan liên quan về việc giải thể Hiệp hội theo quy định, thì đã có đơn kiến nghị tập thể (gồm: 21 hội viên tổ chức và 198 hội viên cá nhân của Hiệp hội) và Hiệp hội đã có văn bản phản ánh, kiến nghị, gửi các cấp có thẩm quyền (trong đó có Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ, Ủy ban Pháp luật của Quốc hội khóa XIV, Bộ Nội vụ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn), trong đó Hiệp hội xin nghiêm túc rút kinh nghiệm và thực hiện theo đúng quy định của Điều lệ; Hiệp hội xin được khắc phục, sửa chữa sai phạm, cho tổ chức Đại hội bất thường để bầu lại Ban Kiểm tra và bầu lại Chủ tịch Hiệp hội mới.

Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã có văn bản gửi Bộ Nội vụ khiếu nại về Thông báo số 279/TB-TCPCP. Bộ trưởng Bộ Nội vụ đã làm việc với Hiệp hội có sự tham dự của Thanh tra Bộ Nội vụ và Vụ Tổ chức Phi Chính phủ, Bộ Nội vụ. Thanh tra Bộ Nội vụ đã làm việc với Hiệp hội để làm rõ các nội dung khiếu nại. Ngày 29/10/2020, Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã làm việc với Thanh tra Bộ Nội vụ và rút đơn khiếu nại đối với Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 của Bộ Nội vụ.

Ngày 27/5/2020, Văn phòng Chính phủ đã có Công văn số 4198/VPCP-V.I chuyển đơn phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam gửi Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ đến Bộ Nội vụ để xem xét, giải quyết theo thẩm quyền, trong đó có đề nghị Bộ Nội vụ: “Xem xét, giải quyết thận trọng, toàn diện để đảm bảo việc xử lý về hoạt động của Hiệp hội theo đúng quy định của pháp luật”.

Bộ Nội vụ đã làm việc với Hiệp hội và có văn bản trả lời Hiệp hội theo quy định; đồng thời đã có Công văn số 4151/BNV-TCPCP ngày 12/8/2020 báo cáo Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ về trả lời kiến nghị và xử lý vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó có đề xuất giải thể Hiệp hội (xin gửi đính kèm Công văn số 4151/BNV-TCPCP).

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ tại Công văn số 7474/VPCP-V.I ngày 09/9/2020 giao: Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với cơ quan liên quan của Trung ương xem xét những phản ánh, kiến nghị của

Hiệp hội Yến sào Việt Nam để có biện pháp giải quyết phù hợp với thực tế, đúng quy định của pháp luật; báo cáo kết quả lên Thủ tướng Chính phủ; Bộ Nội vụ đã họp với Văn phòng Chính phủ, Thanh tra Chính phủ, Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ngày 21/10/2020. Qua trao đổi, thảo luận tại cuộc họp, các cơ quan liên quan đã thống nhất Hiệp hội Yến sào Việt Nam có vi phạm pháp luật. Ngày 21/10/2020, Bộ Nội vụ nhận được Báo cáo kết quả khắc phục vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Sau khi phối hợp với cơ quan liên quan xem xét giải quyết, Bộ Nội vụ đã có Báo cáo số 6758/BC-BNV ngày 22/12/2020 báo cáo Thủ tướng Chính phủ, trong đó đề nghị: Thủ tướng Chính phủ xem xét giao Bộ Nội vụ chủ trì, phối hợp với các cơ quan liên quan xem xét kết quả khắc phục vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Căn cứ chỉ đạo của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ tại Công văn số 7474/VPCP-V.I ngày 09/9/2020 và ý kiến của các cơ quan liên quan, Bộ Nội vụ sẽ giải quyết kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo đúng quy định của pháp luật.

Thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ tại Công văn số 239/VPCP-V.I ngày 11/01/2021 giao: Bộ Nội vụ xem xét phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam để có biện pháp giải quyết phù hợp với thực tế, đúng quy định của pháp luật; không để phát sinh khiếu kiện phức tạp; báo cáo kết quả lên Thủ tướng Chính phủ; ngày 05/02/2021, Bộ Nội vụ đã họp với Thanh tra Chính phủ, Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn. Bộ Nội vụ đã có Công văn số 2291/BNV-TCPCP ngày 20/5/2021 và Công văn số 4626/BNV-TCPCP ngày 21/9/2021 gửi lấy ý kiến các cơ quan liên quan (gồm: Thanh tra Chính phủ, Bộ Tư pháp, Bộ Tài chính, Bộ Công an, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn) về việc khắc phục hậu quả do vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo kết luận tại Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 của Bộ Nội vụ và dự thảo Báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Căn cứ quy định của pháp luật, thực hiện ý kiến chỉ đạo của Phó Thủ tướng Thường trực Chính phủ nêu trên, trên cơ sở ý kiến của các cơ quan liên quan và Báo cáo kết quả khắc phục vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam; Vụ Tổ chức phi chính phủ đã phối hợp với Thanh tra Bộ Nội vụ và Vụ Pháp chế, Bộ Nội vụ tham mưu Lãnh đạo Bộ Nội vụ ban hành Công văn số 6597/BNV-TCPCP ngày 23/12/2021 báo cáo Thủ tướng Chính phủ về việc giải quyết phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

Ngày 09/3/2022, Bộ Nội vụ nhận được Công văn số 1473/VPCP-V.I của Văn phòng Chính phủ về việc giải quyết phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Khái đã có ý kiến chỉ đạo: Bộ Nội vụ căn cứ quy định của pháp luật để quyết định biện pháp giải quyết đối với phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo đúng quy định của pháp luật, phù hợp tình hình thực tế hiện nay, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.

Căn cứ Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động và quản lý hội để đảm bảo theo đúng chỉ đạo của Phó Thủ tướng Chính phủ; trên cơ sở ý kiến các cơ quan liên quan và Báo cáo kết quả khắc phục vi phạm của Hiệp hội; Bộ Nội vụ đang xem xét, giải quyết theo hướng: Thu hồi Quyết định phê duyệt Điều lệ và cho phép Hiệp hội tổ chức Đại hội để khắc phục sai phạm.

Đối với các yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân, Bộ trưởng Bộ Nội vụ có quan điểm như sau:

- Việc Bộ trưởng Bộ Nội vụ không thụ lý giải quyết đơn khiếu nại ngày 11/5/2022 của bà Vân:

Sau khi nhận được đơn khiếu nại của bà Vân, căn cứ quy định pháp luật có liên quan, Thanh tra Bộ Nội vụ đã tham mưu Lãnh đạo Bộ Nội vụ ban hành Thông báo số 2512/TB-BNV ngày 14/6/2020, trong đó có nội dung: “Sau khi xem xét, Bộ Nội vụ trả lời bà như sau: Việc xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam đang được Bộ Nội vụ phối hợp với các cơ quan có liên quan để xem xét, giải quyết theo chỉ đạo của cơ quan có thẩm quyền và theo quy định của pháp luật. Việc bà và bà Thang Thị Hạnh, Vụ trưởng Vụ Tổ chức phi chính phủ nhấn tin giữa hai cá nhân, đây không phải là hành vi hành chính trong thực hiện nhiệm vụ công vụ. Căn cứ Điều 11 Luật Khiếu nại và khoản 3 Điều 3 Luật Tố tụng hành chính, khiếu nại của bà không được thụ lý giải quyết”.

Việc Bộ Nội vụ không thụ lý giải quyết khiếu nại của bà Vân bởi các lý do sau: Việc xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam đang được Bộ Nội vụ phối hợp với các cơ quan có liên quan để xem xét, giải quyết theo chỉ đạo của cơ quan có thẩm quyền và theo quy định của pháp luật.

- Về việc bà Vân đề nghị giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam:

+ Đề nghị giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam của bà Vân là đang mâu thuẫn với ý kiến của Hiệp hội và nhiều hội viên của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, vì khi Bộ Nội vụ đang phối hợp với cơ quan liên quan xem xét việc giải thể Hiệp hội thì đã có nhiều đơn của Hiệp hội và đơn của 21 doanh nghiệp và 198 là hội viên của Hiệp hội gửi Bộ Nội vụ và các cơ quan liên quan xin được khắc phục sửa chữa các sai phạm, được tổ chức Đại hội bất thường để bầu Ban kiểm tra, trong đó có Phụ lục giải trình sai phạm của Hiệp hội: “Tại Đại hội bà Lê Thị Thanh Vân là thư ký Đại hội cùng ông Phạm Thế Ruân điều hành Đại hội đã bỏ sót việc bầu Ban kiểm tra, sau đó bầu Ban kiểm tra tại Hội nghị Ban Chấp hành lần I. Do khi đó tất cả hội viên đều mới và không nắm rõ Điều lệ nên đã không biết việc thiếu sót này. Sau Đại hội, bà Vân và ông Ruân đã sửa lại là Ban kiểm tra do Đại hội bầu cho đúng với quy định tại Điều lệ. Toàn bộ quá trình này, hội viên và Ban Chấp hành không biết cho đến khi bà Vân nộp lại đơn khiếu nại nên Bộ Nội vụ yêu cầu giải thể Hiệp hội và bà chỉ ra sai sót trong hồ sơ nộp cho Bộ Nội vụ do chính bà là người hoàn thiện và nộp cho Bộ Nội vụ”.

+ Ngày 01/7/2022, Ban Chấp hành Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã ban hành Quyết định số 06/22/QĐ-BCH-HHYSVN về việc cho hội viên ra khỏi Hiệp hội và chấm dứt tư cách hội viên, trong đó có bà Vân đã bị chấm dứt tư cách hội viên của Hiệp hội.

+ Việc xem xét giải thể hội thực hiện theo quy định của pháp luật về hội, điều lệ hội và quy định của pháp luật có liên quan, không phải theo đề nghị của công dân. Theo đó đề nghị giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam của bà Vân là không có cơ sở.

- Về nội dung bà Vân yêu cầu buộc Bộ trưởng Bộ Nội vụ phải ban hành Quyết định giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam là không có cơ sở pháp lý, vì:

Theo Điều lệ Hiệp hội, người đại diện theo pháp luật là Chủ tịch Hiệp hội hoặc người được Chủ tịch Hiệp hội ủy quyền để khởi kiện. Trường hợp này, bà Vân không phải là Chủ tịch Hiệp hội Yến sào Việt Nam và không phải là người được Chủ tịch Hiệp hội ủy quyền để khởi kiện.

Bộ trưởng Bộ Nội vụ đề nghị Tòa án không chấp nhận yêu cầu khởi kiện và bác yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Hiệp hội Yến sào Việt Nam trình bày: Hiệp hội yến sào Việt Nam là một tổ chức xã hội - nghề nghiệp, được thành lập bởi sự tự nguyện của các tổ chức và cá nhân đang hoạt động trong các lĩnh vực có liên quan đến ngành yến trong cả nước. Các thành viên tham gia Ban vận động thành lập đa số đều là những người chuyên kinh doanh và đầu tư xây dựng nhà yến nên không am hiểu về thủ tục pháp lý thành lập Hội và thiếu kiến thức về công tác hoạt động của Hội, chưa đủ hiểu biết về các quy định trong công tác quản lý Hội, nên có hợp tác và mời bà Lê Thị Thanh Vân (Luật sư thuộc Đoàn Luật sư thành phố Hà Nội) tham gia làm tư vấn pháp luật cho Hiệp hội như soạn các biểu mẫu, dự thảo Điều lệ theo hướng dẫn của Bộ Nội vụ và hoàn tất hồ sơ xin thành lập Hiệp hội để nộp cho Bộ Nội vụ.

Sau khi Bộ Nội vụ có Quyết định thành lập thì bà Lê Thị Thanh Vân tiếp tục xây dựng chương trình và kế hoạch chuẩn bị Đại hội lần thứ nhất để trình ra Đại hội trừ bị và bà Thanh Vân được cử làm Thư ký Đại hội. Tại Đại hội, Chủ tịch Đoàn điều khiển Đại hội theo chương trình và kịch bản mà bà Vân đã chuẩn bị, nhưng đến phần bầu cử Ban Chấp hành xong thì Đại hội nghỉ giải lao để Ban Chấp hành họp lần thứ I bầu các chức danh lãnh đạo Hiệp hội và bầu luôn Ban Kiểm tra (đây là một sai phạm mà Hiệp hội không hề hay biết), đến khi Đoàn chủ tịch và Thư ký Đại hội hoàn chỉnh văn kiện để báo cáo về Bộ Nội vụ chuẩn y với sự tham mưu của bà Vân và được sự đồng thuận của Chủ tịch Đại hội nên Biên bản đã được chỉnh sửa lại là Ban Kiểm tra do Đại hội bầu (có chữ ký của Đoàn chủ tịch là Ông Phạm Thế Ruân và Thư ký Đại hội là bà Lê Thị Thanh Vân). Hồ sơ Đại hội đã được Bộ Nội vụ chuẩn y và ra Quyết định phê duyệt Điều lệ Hiệp hội. Bà Lê Thị Thanh Vân đã hoàn thành dịch vụ tư vấn pháp luật và được Hiệp hội thanh toán thù lao theo thỏa thuận với ông Phạm Thế Ruân.

Do Ban Chấp hành, Ban Thường vụ và Thường trực Hiệp hội đều là những người hoạt động tự nguyện và chưa qua bồi dưỡng kiến thức quản lý Nhà nước nên mọi hoạt động pháp lý đều dựa vào vai trò của Luật sư Lê Thị Thanh Vân - lúc này được bầu giữ chức Phó Chủ tịch thường trực kiêm Trưởng Ban Pháp chế Hiệp hội, với kỳ vọng là sẽ giúp Hiệp hội hoạt động thuận lợi và phát triển theo mong đợi của hội viên. Lúc đầu, bà Vân tham gia rất tích cực, giúp Ban Thường vụ xây dựng một số quy chế hoạt động mang tính pháp lý rất tốt, được Ban Thường vụ tin tưởng. Giai đoạn sau này, bà Vân có yêu cầu Hiệp hội chu cấp kinh phí hoạt động, đi lại - vé máy bay, khách sạn, tiền lương nhưng không được đáp ứng vì nguyên tắc hoạt động của Lãnh đạo Hiệp hội là tự nguyện và tự trang trải, khi đi công tác do Hiệp hội phân công thì mới được thanh toán. Từ đó bà Vân bắt đầu có thái độ chểnh mảng công việc và viết tin nhắn trên Zalo và email gửi cho Hiệp hội là muốn xin từ bỏ chức vụ, đề nghị được ký hợp đồng lao động như một nhân viên của văn phòng. Nhưng thời gian sau đó bà Vân đã từ bỏ ý định này và không làm đơn xin từ nhiệm. Từ thời gian đó trở đi bà Vân không những không làm tròn chức trách được giao mà còn có những lời nói và hành động làm cho lãnh đạo phải góp ý nhiều lần trong các cuộc họp và đỉnh điểm là Hội nghị Ban Chấp hành lần thứ III phải bỏ phiếu kỷ luật miễn nhiệm chức vụ Phó Chủ tịch, Ủy viên Ban Thường vụ và Ủy viên Ban Chấp hành. Trong thời gian đó Ban Chấp hành Hiệp hội phải vừa tập trung phát triển hội viên, tổ chức các hoạt động nghề nghiệp và xây dựng các Chi hội tỉnh thành, vừa phải tìm người thay thế các chức danh lãnh đạo đang khuyết; đa số không ai muốn nhận lấy các chức vụ này nên thường xuyên xáo trộn, thay đổi liên tục, dẫn đến các thiếu sót về mặt hành chính mà Đoàn kiểm tra Bộ Nội vụ đã chỉ ra tại Thông báo Kết luận số 279.

Đến nay, Ban Chấp hành Hiệp hội đã nhận thấy mặt hạn chế và đã có hướng khắc phục, bầu bổ sung một số thành viên có am hiểu về công tác quản lý hội và các quy định về hoạt động của hội vào Ban Chấp hành, Ban Thường vụ và vị trí lãnh đạo Hiệp hội. Với cơ cấu nhân sự mới (mặc dù chưa được kiện toàn đầy đủ do chưa được phép tổ chức Đại hội, chưa có điều kiện để thực hiện), các thiếu sót dần được khắc phục, các hoạt động của Hiệp hội dần đi vào quỹ đạo và hiệu quả hơn, đúng đắn hơn. Riêng về sai phạm báo cáo hồ sơ Đại hội không trung thực, Ban Chấp hành Hiệp hội đã nghiêm túc xem xét và xử lý những cá nhân có liên quan bằng hình thức cho miễn nhiệm chức vụ Chủ tịch Hiệp hội đối với ông Phạm Thế Ruân.

Riêng đối với bà Lê Thị Thanh Vân, sau khi bị bãi nhiệm chức vụ trong Hội, nhưng vẫn còn là Hội viên của Hiệp hội nên vẫn chịu sự quản lý của Hiệp hội và thực hiện nghĩa vụ, quyền hạn của Hội viên. Nhưng bà Vân không chấp hành, không gửi đơn khiếu nại quyết định bãi nhiệm với Hiệp hội, mà làm đơn tố cáo gửi đến Bộ Nội vụ. Sau đó, Bộ Nội vụ có thành lập Đoàn kiểm tra chấp hành pháp luật về Hội đối với Hiệp hội và Bộ Nội vụ có ban thành Thông báo Kết luận số 279. Hiệp hội đã nghiêm túc tiếp thu, tổ chức khắc phục, sửa chữa những thiếu sót, hạn chế trên và báo cáo về Thanh tra Bộ và Bộ trưởng, đến nay Bộ Nội vụ đang xem xét và giải quyết theo thẩm quyền.

Bà Lê Thị Thanh Vân, từ năm 2019 đến nay không hoạt động Hội, không thực hiện nghị quyết của Hội và không thực hiện nghĩa vụ đóng hội phí theo quy định mặc dù có gửi văn bản và gọi điện nhắc nhở. Xét thấy Hội viên Thanh Vân không còn tha thiết với Hội, không chấp hành các quy định của Hiệp hội và không đóng hội phí liên tục năm 2019, 2020 và 2021 nên Ban Chấp hành đã thống nhất xem xét xóa tư cách hội viên của bà Lê Thị Thanh Vân theo Nghị quyết của Ban Chấp hành tại Hội nghị lần VI ngày 14/03/2021.

Hiệp hội Yến sào Việt Nam là tổ chức xã hội- nghề nghiệp của ngành yến, hiện nay Hiệp hội tuy có nhiều khó khăn nhưng vẫn nỗ lực đoàn kết, thống nhất, hỗ trợ, liên kết các hội viên tham gia các hoạt động đầu tư, khai thác, chế biến và kinh doanh có hiệu quả, nhất là hoạt động tuyên truyền và phát động toàn cộng đồng chung tay bảo vệ chim yến mang lại hiệu quả tích cực. Hiện nay, sau khi Việt Nam và Trung Quốc chính thức ký Nghị định thư về xuất khẩu tổ yến, thì vai trò của Hiệp hội càng cấp thiết hơn trong việc tập huấn, phổ biến và xây dựng chuỗi liên kết cung ứng nguyên liệu tổ yến của các chủ nhà yến với các doanh nghiệp có đủ năng lực công nghệ và quy mô xuất khẩu tổ yến, hình thành một quy trình chặt chẽ trong quản lý, khai thác và chế biến tổ yến theo tiêu chuẩn của Trung Quốc yêu cầu.

Do đó, yêu cầu của bà Vân về giải thể Hiệp hội với nguyên nhân sai phạm chính yếu là do bà Vân góp phần gây ra thì rất bất hợp lý, không mang lại lợi ích gì cho bà Vân cũng như cho xã hội.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là bà Thang Thị Hạnh trình bày:

Vào sáng ngày 10/5/2022, bà Lê Thị Thanh Vân gọi điện cho bà Thang Thị Hạnh có chức vụ là Vụ trưởng Vụ Tổ chức phi Chính phủ - Bộ Nội Vụ, nhưng do đang tham dự cuộc họp do Hội Khuyến học Việt Nam tổ chức ngoài trụ sở nên bà Hạnh không nghe điện thoại được và có đề nghị bà Vân gọi lại sau. Tuy nhiên sau đó, bà Vân có nhắn tin cho bà Hạnh và bà Hạnh có nhắn tin lại với bà Vân.

Bà Hạnh khẳng định đây chỉ là nội dung tin nhắn trao đổi nói chuyện giữa bà Hạnh và bà Vân chứ không phải là hành vi trong thực hiện nhiệm vụ, công vụ của bà Hạnh. Nội dung tin nhắn có lời lẽ bình thường, không thô tục. Việc nói chuyện đó không đủ cơ sở cho rằng bà Hạnh đã nhắn tin xúc phạm bà Vân. Việc bà Vân cho rằng tin nhắn ảnh hưởng đến uy tín, danh dự của bà, xâm phạm quyền và lợi ích hợp pháp của bà Vân là không đúng sự thật. Việc bà Vân đề nghị bà Hạnh phải xin lỗi công khai và đòi bồi thường thiệt hại là hết sức phi lý. Liên quan đến việc xem xét xử lý vi phạm của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, hiện nay Bộ Nội Vụ đang trong quá trình phối hợp với các cơ quan liên quan xem xét, giải quyết theo quy định của pháp luật và ý kiến của cấp có thẩm quyền, đồng thời Bộ Nội Vụ đã khẳng định trong Văn bản số 6200/BNV-TT ngày 08/12/2022 gửi Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội: “Việc xem xét giải thể hội thực hiện theo quy định của pháp luật về hội, Điều lệ hội và quy định của pháp luật liên quan, không phải theo đề nghị của công dân. Theo đó đề nghị giải thể

HHYSVN của bà Vân là không có cơ sở”. Cũng như cá nhân bà Hạnh theo quy định của pháp luật không có thẩm quyền quyết định việc giải thể hay không giải thể hội.

Liên quan đến vấn đề này, bà Vân đã gửi các đơn đến Bộ Nội vụ (đơn ngày 18/7/2022 và đơn ngày 08/8/2022), bà Vân đã dùng từ ngữ thô tục, bôi nhọ, xúc phạm danh dự, uy tín của bà Hạnh như: “Đó là những lời lẽ lươn lẹo của bà Hạnh”, “bà Hạnh lươn lẹo vu khống cho bà Vân nhằm ý định quay xe”, “đã lươn lẹo, chây ì và có biểu hiện quay đầu xe”, “cá nhân nào chậm trễ, lươn lẹo”. Khi nhận được đơn của bà Vân, theo yêu cầu của Thanh tra Bộ, bà Hạnh cũng đã báo cáo toàn bộ sự việc và toàn bộ tin nhắn giữa bà Vân và bà Hạnh với cơ quan theo đúng quy định.

Bà Hạnh đề nghị Tòa án yêu cầu bà Lê Thị Thanh Vân khi nói và viết phải trung thực và không dùng từ ngữ thô tục, bôi nhọ, xúc phạm danh dự của người khác. Việc bà Vân yêu cầu bà Hạnh phải xin lỗi và bồi thường thiệt hại là không có cơ sở.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số 169/2023/HC-ST ngày 28 tháng 7 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội đã quyết định:

Căn cứ khoản 3 và 4 Điều 3; Điều 30; khoản 3 Điều 32; Điều 158; khoản 1 và điểm a khoản 2 Điều 193; Điều 204; khoản 1 Điều 206 và khoản 1 Điều 348 Luật Tổ tụng hành chính; Sắc lệnh số 102/SL-L004 ngày 20/5/1957 về ban hành Luật quy định quyền lập hội; Nghị định số 34/2017/NĐ-CP ngày 03/4/2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Nội vụ; Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động và quản lý hội; Nghị định số 33/2012/NĐ-CP ngày 13/4/2012 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 45/2010/NĐ-CP; Luật Phí và Lệ phí; Khoản 1 Điều 32 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu án phí, lệ phí Tòa án, tạm ứng án phí, tạm ứng lệ phí Tòa án.

Xử: 1. Bác yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân về việc yêu cầu Bộ trưởng Bộ Nội vụ phải thực hiện hành vi hành chính ban hành Quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

2. Đình chỉ các yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân về việc buộc Bộ trưởng Bộ Nội Vụ phải thụ lý giải quyết Đơn khiếu nại của bà và buộc bà Thang Thị Hạnh phải xin lỗi công khai và bồi thường thiệt hại.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo về quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Ngày 08/8/2023, người khởi kiện bà Lê Thị Thanh Vân kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm.

Tại phiên toà phúc thẩm:

Bà Lê Thị Thanh Vân xin rút một phần kháng cáo về nội dung Tòa án cấp sơ thẩm đã vi phạm tố tụng trong quá trình giải quyết vụ án; phần kháng cáo còn lại giữ nguyên với nội dung yêu cầu chấp nhận kháng cáo để sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà là buộc Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành ngay Quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ Nội Vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Căn cứ kháng cáo bà Vân nêu: Bản án sơ thẩm đã quyết định không đúng quy định của pháp luật, vì sau khi tiếp nhận đơn đề nghị của bà thì Bộ Nội vụ đã tiến hành thành lập đoàn kiểm tra; trên cơ sở kết quả kiểm tra Bộ Nội vụ đã ban hành Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 về kết quả kiểm tra đối với hoạt động của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó đã kết luận: “Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã vi phạm nghiêm trọng pháp luật về hội và Điều lệ Hiệp hội. Do đó, Bộ Nội vụ sẽ xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo quy định của pháp luật”. Theo quy định của Nghị định 45/CP/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ thì Bộ trưởng Bộ Nội vụ phải ngay lập tức ra ngay quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ Nội Vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào và ra quyết định giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Tuy không có quy định về thời hạn Bộ Nội vụ phải ra quyết định này nhưng khi đã có thông báo kết luận như trên thì Bộ Nội vụ phải thi hành ngay. Việc Bộ Nội vụ không ban hành quyết định mà thực hiện việc xin ý kiến các cơ quan khác và xin ý kiến Chính phủ là không đúng quy định và vi phạm pháp luật. Mặt khác tại Công văn số 1473/VPCP-V.I ngày 9/3/2022 của Văn phòng Chính phủ về việc giải quyết phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó Phó Thủ tướng Chính phủ đã có ý kiến chỉ đạo: “Bộ Nội vụ căn cứ quy định của pháp luật đề quyết định biện pháp giải quyết đối với phản ánh, kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo đúng quy định của pháp luật, phù hợp tình hình thực tế hiện nay, đảm bảo quyền, lợi ích hợp pháp của các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan.” Nhưng Bộ Nội vụ cũng không ra quyết định giải quyết giải thể Hiệp hội yến sào Việt Nam là không đúng quy định tại khoản 3 Điều 29 Nghị định 45/CP; Tại kết luận của cuộc họp các cơ quan liên quan do Bộ Nội vụ chủ trì đã kết luận ngày 05/02/2022 xác định vi phạm của Hiệp hội yến sào Việt Nam là không thể khắc phục được. Thực tế từ năm 2020 đến nay đã không còn hội viên, các hội viên không đóng phí hoạt động, bản thân bà Vân cũng không nộp. Như vậy coi như hiệp hội đã tự giải tán. Việc ông Lê Thành Đại được bà Phương chỉ là Phó Chủ tịch phê duyệt làm Chủ tịch hiệp hội là do phe cánh đôn lên, không đúng quy định. Đến ngày 22/5/2023 mà Bộ Nội vụ vẫn có văn bản gửi Tòa án cấp sơ thẩm là đang xem xét giải quyết cho phép hiệp hội khắc phục vi phạm bằng cách cho đại hội lại trong khi bà Vân đã khởi kiện mà không ban hành quyết định giải thể là không đúng. Vì vậy bản án sơ thẩm đã nhận định trái pháp luật. Đề nghị cấp phúc thẩm chấp nhận kháng cáo, sửa bản án sơ thẩm theo hướng chấp nhận nội dung khởi kiện của bà Vân.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phát biểu ý kiến:

- Về tố tụng: Căn cứ các Điều 204; 205; 206 Luật Tố tụng hành chính, đơn kháng cáo của người khởi kiện trong hạn luật định, đủ điều kiện xem xét theo thủ tục phúc thẩm. Quá trình kiểm sát việc giải quyết vụ án từ khi thụ lý vụ án ở giai đoạn phúc thẩm tới thời điểm này thấy rằng Thẩm phán được phân công nghiên cứu giải quyết vụ án đã chấp hành đúng các quy định của Luật Tố tụng hành chính. Từ khi thụ lý vụ án ở giai đoạn phúc thẩm tới thời điểm này các đương sự đã thực hiện đúng quy định Luật Tố tụng hành chính.

- Về nội dung giải quyết vụ án, qua đánh giá chứng cứ và lời khai của các bên đương sự trong vụ án, xét thấy Tòa án cấp sơ thẩm không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của bà Vân về việc buộc Bộ trưởng Bộ Nội vụ thực hiện hành vi hành chính ban hành ngay Quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam và giải thể Hiệp hội là đúng quy định pháp luật. Tại cấp phúc thẩm, người khởi kiện không đưa ra được tài liệu, chứng cứ mới. Đề nghị HĐXX bác kháng cáo của bà Vân, giữ nguyên bản án sơ thẩm về nội dung này; tại phiên tòa bà Vân có ý kiến và văn bản thể hiện rút kháng cáo đối với phần [1] về tố tụng tại phần Nhận định của Tòa án tại bản án sơ thẩm nên đề nghị HĐXX đình chỉ các yêu cầu khởi kiện này.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào tài liệu, chứng cứ đã được kiểm tra, xem xét tại phiên tòa, kết quả việc tranh tụng tại phiên tòa, ý kiến của Kiểm sát viên, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng:

Kháng cáo của bà Lê Thị Thanh Vân trong thời hạn quy định nên được chấp nhận để xét theo thủ tục phúc thẩm.

Tại phiên tòa, người được uỷ quyền của người bị kiện, người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan bà Thang Thị Hạnh đều có đơn đề nghị xét xử vắng mặt, nội dung đơn nếu giữ nguyên quan điểm như đã trình bày tại giai đoạn giải quyết vụ án tại cấp sơ thẩm. Bà Lê Thị Thanh Vân đề nghị hoãn phiên tòa để triệu tập Bộ trưởng Bộ Nội vụ đến phiên tòa; sau khi nghe quan điểm của Kiểm sát viên, sau khi hội ý Hội đồng xét xử quyết định xét xử vắng mặt người được uỷ quyền của Bộ trưởng Bộ Nội vụ theo quy định.

Tại phiên tòa phúc thẩm không xuất trình thêm tài liệu gì mới.

Về đối tượng khởi kiện, về thời hiệu khởi kiện theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 116 Luật Tố tụng hành chính, về thẩm quyền giải quyết, về quyền khởi kiện của người khởi kiện, những người tham gia tố tụng đều đã được Tòa án cấp sơ thẩm xác định đúng và đầy đủ.

[2] Về nội dung xét kháng cáo của bà Lê Thị Thanh Vân:

Tại bản án sơ thẩm đã xác định về việc ngày 13/4/2017, Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 1286/QĐ-BNV ngày 13/4/2017 về việc cho phép

thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam và ngày 01/12/2017 Bộ trưởng Bộ Nội vụ ban hành Quyết định số 2844/QĐ-BNV về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Các quyết định được ban hành theo đề nghị của Trưởng Ban Vận động thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam và Vụ trưởng Vụ Tổ chức phi chính phủ để xác lập cơ sở pháp lý cho Hiệp hội Yến sào Việt Nam hoạt động nhằm mục đích tập hợp, liên kết trí tuệ và nguồn lực của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong nước và hợp tác quốc tế hoạt động trong lĩnh vực nuôi chim yến và các lĩnh vực liên quan theo quy định của pháp luật; góp phần chủ động và tích cực vào việc xây dựng, phát triển lĩnh vực nuôi chim yến, các lĩnh vực khác liên quan đến chuỗi giá trị và chuỗi cung ứng tổ yến Việt Nam chuyên nghiệp, hiện đại, hiệu quả và phát triển bền vững. Về trình tự, thủ tục và thẩm quyền ban hành các quyết định này, Bộ trưởng Bộ Nội vụ đã thực hiện theo đúng quy định tại Sắc lệnh số 102/SL-L004 ngày 20/5/1957 về ban hành Luật quy định quyền lập hội; Nghị định số 34/2017/NĐ-CP ngày 03/4/2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Nội vụ; Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động và quản lý hội; Nghị định số 33/2012/NĐ-CP ngày 13/4/2012 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 45/2010/NĐ-CP là có căn cứ và đúng quy định.

Tại phiên toà phúc thẩm, bà Lê Thị Thanh Vân xác định bà là người giúp soạn thảo thủ tục để xin thành lập và đã được Bộ Nội vụ ra các quyết định thành lập Hiệp hội Yến sào Việt Nam; bà Vân là thành viên sáng lập. Tại Đại hội của Hiệp hội Yến sào Việt Nam lần thứ nhất thì bà Vân là Thư ký Đại hội và sau đó được bầu vào Ban Chấp hành Hiệp hội, giữ chức Phó Chủ tịch Hiệp hội yến sào Việt Nam. Cũng tại phiên toà bà Vân xác định việc bỏ sót không bầu Ban kiểm tra tại đại hội là có vi phạm nhưng bà Vân vẫn ký xác nhận vào thủ tục, hồ sơ đại hội để gửi đề nghị Bộ Nội vụ phê duyệt kết quả đại hội, phê duyệt Điều lệ của hội là có vi phạm từ năm 2017. Đến năm 2019 bà Lê Thị Thanh Vân có đơn khiếu nại và đề nghị Bộ trưởng Bộ Nội vụ thực hiện hành vi hành chính là ban hành ngay quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam, khi bà Vân đang là hội viên nên được xem xét.

Ngày 29/8/2019, Bộ Nội vụ đã ban hành Quyết định số 367/QĐ-BNV thành lập Đoàn kiểm tra gồm đại diện Bộ Nội vụ, Bộ Công an, Bộ Tư pháp và Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn để tiến hành kiểm tra việc chấp hành pháp luật về hội và thực hiện Điều lệ đối với Hiệp hội Yến sào Việt Nam là đúng thủ tục. Căn cứ báo cáo kết quả của Đoàn kiểm tra, Bộ Nội vụ đã ban hành Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 về kết quả kiểm tra của Hiệp hội Yến sào Việt Nam, trong đó đã kết luận: “Hiệp hội Yến sào Việt Nam đã vi phạm nghiêm trọng pháp luật về hội và Điều lệ Hiệp hội. Do đó, Bộ Nội vụ sẽ xem xét giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo quy định của pháp luật”, cũng là đúng thủ tục khi giải quyết khiếu nại.

Tuy nhiên, sau khi có Thông báo số 279/TB-TCPCP ngày 15/01/2020 nêu trên thì 21 hội viên là tổ chức và 198 hội viên là cá nhân của Hiệp hội và lãnh đạo Hiệp hội đã có văn bản kiến nghị gửi Phó Thủ tướng thường trực Chính phủ, Ủy ban Pháp luật của Quốc hội khóa XIV, Bộ Nội vụ, Bộ Nông nghiệp và Phát triển nông thôn với nội dung: Hiệp hội xin nghiêm túc rút kinh nghiệm và thực hiện theo đúng quy định của Điều lệ; Hiệp hội xin được khắc phục, sửa chữa sai phạm, cho tổ chức Đại hội bất thường để bầu lại Ban Kiểm tra và bầu lại Chủ tịch Hiệp hội mới là thực hiện quyền của các hội viên và hiệp hội theo quy định của pháp luật nên việc xem xét giải quyết đảm bảo quyền lợi cho họ là cần thiết và đúng quy định.

Như vậy, nội dung khiếu nại của bà Lê Thị Thanh Vân cũng như nội dung kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam đều liên quan đến Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam. Vì vậy, việc Bộ Nội vụ đang tiếp tục giải quyết và chưa có quyết định giải quyết cụ thể cuối cùng. Do đó việc bà Lê Thị Thanh Vân khởi kiện hành vi hành chính cho rằng Bộ trưởng Bộ Nội vụ không thụ lý giải quyết nội dung đơn khiếu nại của bà Vân là chưa chính xác và việc Bộ trưởng Bộ Nội vụ không ngay lập tức ra ngay quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ trưởng Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào Việt Nam và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam theo đề nghị của bà Vân là không đúng. Vì tại phiên tòa bà Vân cũng thừa nhận pháp luật không có quy định về thời hạn để Bộ trưởng Bộ Nội vụ phải ban hành loại quyết định này. Thực tế Bộ trưởng Bộ Nội vụ đang giải quyết nội dung kiến nghị của Hiệp hội Yến sào Việt Nam với nội dung như trên đã nêu. Do đó tại Bản án số 169/2023/HS-ST ngày 28/7/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội đã đánh giá toàn diện nội dung vụ án và quyết định xử bác yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân là có căn cứ, đúng quy định của pháp luật.

Nay bà Lê Thị Thanh Vân kháng cáo nhưng không xuất trình thêm tài liệu, chứng cứ gì mới nên không có căn cứ để chấp nhận.

Quan điểm của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử, được chấp nhận.

[3] Về án phí: Do kháng cáo không được chấp nhận, người khởi kiện phải chịu án phí hành chính phúc thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

Căn cứ khoản 1 Điều 241 Luật Tổ tụng hành chính; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

QUYẾT ĐỊNH:

[1] Bác kháng cáo của người khởi kiện bà Lê Thị Thanh Vân; giữ nguyên quyết định của Bản án án hành chính sơ thẩm số 169/2023/HC-ST ngày 28 tháng 7 năm 2023 của Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội; cụ thể như sau:

Căn cứ khoản 3 và 4 Điều 3; Điều 30; khoản 3 Điều 32; Điều 158; khoản 1 và điểm a khoản 2 Điều 193; Điều 204; khoản 1 Điều 206 và khoản 1 Điều 348 Luật Tổ tụng hành chính; Sắc lệnh số 102/SL-L004 ngày 20/5/1957 về ban hành Luật quy định quyền lập hội; Nghị định số 34/2017/NĐ-CP ngày 03/4/2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Nội vụ; Nghị định số 45/2010/NĐ-CP ngày 21/4/2010 của Chính phủ quy định về tổ chức, hoạt động và quản lý hội; Nghị định số 33/2012/NĐ-CP ngày 13/4/2012 của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 45/2010/NĐ-CP; Luật Phí và Lệ phí; khoản 1 Điều 32 Nghị quyết số 326/2016/NQ-UBTVQH14 ngày 30-12-2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu án phí, lệ phí Tòa án, tạm ứng án phí, tạm ứng lệ phí Tòa án. Xử:

[1.1] Bác yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân về việc yêu cầu Bộ trưởng Bộ Nội vụ phải thực hiện hành vi hành chính ban hành quyết định thu hồi Quyết định số 2844/QĐ-BNV ngày 01/12/2017 của Bộ Nội vụ về việc phê duyệt Điều lệ Hiệp hội Yến sào và giải thể Hiệp hội Yến sào Việt Nam.

[1.2] Đình chỉ các yêu cầu khởi kiện của bà Lê Thị Thanh Vân về việc buộc Bộ trưởng Bộ Nội Vụ phải thụ lý giải quyết Đơn khiếu nại của bà và buộc bà Thang Thị Hạnh phải xin lỗi công khai và bồi thường thiệt hại.

[2] Về án phí: Bà Lê Thị Thanh Vân phải chịu 300.000 (ba trăm nghìn) đồng án phí hành chính phúc thẩm. Xác nhận bà Vân đã nộp đủ số tiền 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tạm ứng án phí phúc thẩm tại Biên lai số 0002579 ngày 15/9/2023 của Cục Thi hành án dân sự thành phố Hà Nội.

[3] Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- VKSNDCC tại Hà Nội;
- TAND thành phố Hà Nội;
- VKSND thành phố Hà Nội;
- Cục THADS thành phố Hà Nội;
- Các đương sự (theo đ/c);
- Lưu HSVA; P.HCTP./.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Vũ Đông